

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYA (STATÚTUM)

*Jézus Krisztus Anyaszentegyházában
„mindenek ékesen és jó renddel legye-
nek”*

(1 Kor 14,40).

1. §. A Romániai Református Egyház Jézus Krisztus egy, szent, egyetemes, apostoli egyházának része. Az Egyház Krisztus teste, ezért egyedüli fejének az Úr Jézus Krisztust vallja, s a teljes Szentírás alapján hitének kifejezőjéül a Nicea-Konstantinápolyi Hitvallást, az Apostoli Hitvallást, a II. Helvét Hitvallást (1566) és a Heidelbergi Kátét (1563) fogadja el.

A Romániai Református Egyház a hitvallás, a tanítás és a hagyományok azonosságánál fogva zsinati egységben van minden magyar nyelvű református egyházzal, hitbeli, lelki és szeretetközösséget alkot az egész világ református egyházaival. Az egyetemes keresztyén anyaszentegyház közösségében ökumenikus kapcsolatok fenntartására törekszik.

2. §. A Romániai Református Egyház feladata Isten Igéjének a Szentírással és hitvallásaival egyező hirdetése, a sákramentumok (keresztség, úrvacsora) kiszolgáltatása, az egyházfegyelem, a keresztyén nevelés, a pasztoráció, a misszió és a keresztyén szolgáló szeretet gyakorlása a református hívek hitbeli egységének és békéjének megőrzése érdekében.

3. §. A Romániai Református Egyház tagjai mindazok, akik részesültek a keresztségben, reformátusoknak vallják magukat egyházi és világi hatóságok előtt, valamelyik református egyházközségnek nyilvántartott tagjai – éljenek bárhol a világon –, és elfogadják az egyház hitvallásait és törvényeit.

4. §. A Romániai Református Egyház istentiszteleti és belső ügyviteli nyelve a magyar.

5. §. A Romániai Református Egyház tiszteletben tartja Románia alkotmányát, betartja a törvényeit.

A Romániai Református Egyház belső szervezetében, jogszabály-alkotásában, kormányzatában, fegyelmezési munkájában teljesen önálló és független.

Autonómiáját Románia alkotmánya szavatolja.

6. §. A Romániai Református Egyház egyházközségekből áll.

Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen, az istentisztelet gyakorlása és a keresztyén élet hitvallásainak megfelelő folytatása végett az egyházi jogszabályok szerint szervezett gyülekezete.

Az egyházi kormányzás, rendtartás, közigazgatás és fegyelmezés céljából több egyházközség egyházmegyét, több egyházmegye egyházkerületet alkot.

Több egyházkerület alkotja az országos egyházat, a Romániai Református Egyházat.

Az egyházközségek, egyházmegyék és az egyházkerületek az országos egyházzal együtt és külön-külön is önkormányzati joggal rendelkező jogi személyek.

Egyházközségek létrehozása, megszüntetése vagy határainak módosítása az egyházmegye, egyházmegyék létrehozása, megszüntetése vagy határainak módosítása az egyházkerület, egyházkerületek létrehozása, megszüntetése vagy határainak módosítása a Zsinat hatáskörébe tartozik.

7. §. A Romániai Református Egyház a Szentírás és hitvallásai alapján, a zsinatpresbiteri kormányzati elvek szerint igazgatja magát, ami azt jelenti, hogy az egyházat testületek kormányozzák.

Az egyházközség kormányzó testületei az Egyházközségi Közgyűlés és a presbitérium. Mindkét testület elnöke a lelkipásztor és a főgondnok, illetve a gondnok.

Az egyházmegye kormányzó testületei az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács. Mindkét testület elnöke az esperes és az egyházmegyei főgondnok.

Az egyházkerület kormányzó testületei az Egyházkerületi Közgyűlés és az Igazgatótanács. Mindkét testület elnöke a püspök és az egyházkerületi főgondnok.

Ezen testületek hatáskörükben szabályrendeleteket alkotnak, amelyek a közvetlen felettes testületeik jóváhagyását követően lépnek hatályba.

A Romániai Református Egyház jogszabályalkotó és legfelsőbb kormányzati testületei a Zsinat és a Zsinati Állandó Tanács. A Zsinat maga választja lelkészi és presbiteri ülésvezető elnökeit, akik elnökei a Zsinati Állandó Tanácsnak is. A Romániai Református Egyház jogszabályait a Zsinat alkotja, hagyja jóvá, lépteti életbe. A Zsinat

működését a Zsinati Állandó Tanács felügyelete alatt működő zsinati titkárság (konvent) biztosítja.

Az egyházi testületek feladataik teljesítése érdekében szakbizottságokat hozhatnak létre.

Az egyházkormányzás tekintetében az egyházközségnek az egyházmegye, az egyházmegyének az egyházkerület, az egyházkerületnek a Zsinat a felügyeleti és fellebbezési hatósága.

8. §. A Romániai Református Egyházban a következő tisztségek vannak: lelkipásztor, presbiter, diakónus.

A tisztségek egyenrangúak.

A lelkipásztorok a Romániai Református Egyház által elismert tanintézetekben szereznek képesítést. A lelkipásztorokat az Egyházközségi Közgyűlés választja. Alkalmazásuk és munkaviszonyuk megszűnése az egyház jogszabályaival és a hatályban lévő munkatörvénykönyvvel összhangban történik. A lelkipásztor szolgálati jogának felfüggesztése (kivéve a fegyelmi vizsgálat idejére történő ideiglenes felfüggesztést), a lelkipásztor áthelyezése, szolgálattól való végleges eltávolítása csak fegyelmi úton történhet, az egyház fegyelmi szabályzata szerint. A lelkipásztori szolgálattól véglegesen eltávolított személy a Romániai Református Egyházban lelkipásztori szolgálatot nem végezhet, ha mégis megteszi, ez bűncselekménynek számít.

A presbitereket és a diakónusokat az Egyházközségi Közgyűlés választja az egyházközségnek arra érdemes tagjai közül.

A lelkipásztorok és presbiterek közül választják a megfelelő szintű közgyűlések az egyházmegyei, az egyházkerületi és zsinati tisztségviselőket.

A tisztségviselő megbízatása 6 éves időtartamra szól és újraválasztható, kivéve az egyházközségi gondnokot és főgondnokot, akit a presbiterek közül három évre választ a presbitérium. Az esperes, az egyházmegyei főgondnok és gondnok, a püspök és az egyházkerületi főgondnok, a zsinati lelkészi és presbiteri ülésvezető elnök megbízatása lejártá után saját egyházmegyéjében, egyházkerületében és a Romániai Református Egyház zsinati testületeiben egymás után csak egyszer választható újra.

Ha az egyházi tisztség betöltésénél a hivatali rangidősséget számításba vesszük, akkor ezen az illető tisztség viselésének időtartamát értjük. A hivatali rangidősséghez kötött jogok ideiglenesen vagy véglegesen átruházhatók.

A Romániai Református Egyház minden önkormányzati joggal rendelkező testülete, feladatai teljesítésére, tisztségviselőket (kántorokat, könyvelőket, jogtanácsosokat, gondozókat és más dolgozókat) alkalmazhat.

Az egyháznak egyetlen tagja sem vehet részt sem mint tisztségviselő, sem mint valamely egyházi testület tagja olyan ügyre vonatkozó intézkedésben, tárgyalásban vagy határozathozatalban, amelyben ő maga, házastársa, egyenes ági vagy oldalági rokona IV. fokig, sógora érdekelt, továbbá olyan ügyben, amelyben, mint valamelyik fél törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el.

Az egyháznak minden tagja, akár az egyháztagokat illető jogok és köteleességek gyakorlása közben, akár mint egyházi tisztségviselő vagy tisztségviselő, vagy az egyházat érintő bármely feladat végzésével megbízott személy, ha ebben a minőségében szándékosan vagy gondatlanul vagyoni kárt okoz, cselekedetéért vagy mulasztásáért teljes vagyoni felelősséggel tartozik.

9. §. A Romániai Református Egyház, vagy akármelyik önkormányzati joggal rendelkező testülete, feladatai teljesítésére (2. §.) létrehozhat:

- a) tanintézeteket: egyetemi fokú teológiai intézetet, vallástanár-, diakónus-, kántorképző és más szakokat magába foglaló egyetemet, főiskolát, középiskolákat, szakiskolákat, elemi és más iskolákat, óvodákat és mindezek számára bentlakásokat. A tanintézetek működéséről a Zsinat által jóváhagyott, az egyház közoktatásáról szóló jogszabály rendelkezik;
- b) szeretetintézményeket: betegek, idősek, árvák, utcagyermeket, fogyatékosokat gondozó intézeteket, kórházakat és más karitatív intézményeket;
- c) alapítványokat, egyesületeket: könyv- és folyóiratkiadót, rádió- és tv-adókat;
- d) szövetségeket, értekezleteket, szakmai kollégiumokat;
- e) nyugdíjintézetet, amely a Zsinat által jóváhagyott szabályrendelet alapján működik.

A b–d pontokban felsorolt intézmények működéséről külön jogszabály rendelkezik.

Az egyház feladatának teljesítésére létesült valamennyi intézmény működése a vallás szabad gyakorlásának jogától elválaszthatatlan, az egyház Krisztustól nyert szolgálatának eszköze, s mint

ilyen, az egyház testéhez tartozik és az egyházi hatóságok igazgatása, kormányzata és felügyelete alatt áll.

10. §. Szolgáltatata betöltéséhez a Romániai Református Egyház a szükséges anyagi javakat az egyháztagok rendszeres hozzájárulásából, adományokból, állami és más segélyekből, ingatlanok bérjövövedelméből, alapítványi, gazdasági, kereskedelmi és egyéb jövedelmekből nyeri.

A Romániai Református Egyház, az egyházkerületek, valamint ezek önkormányzati joggal rendelkező testületei, intézményei egyházi célokat szolgáló gazdasági egységeket, pénzügyi és más alakokat létesíthetnek és fogadhatnak el. Ezek működéséről külön jogszabály rendelkezik.

Az egyház által az állam törvényei figyelembevételével létesített vagy elismert valamennyi intézmény, tanintézet, egyesület, értekezlet, szövetség, alakulat, alapítvány az egyház önkormányzati testületeinek igazgatása, kormányzata és felügyelete alatt áll, amihez az állam anyagi támogatását és jogvédelmét igényli.

11. §. A fegyelmi vétségge minősített jogszabálysértési esetek elbírálása a fegyelmi bizottságok hatáskörébe tartozik. Az egyházi fegyelmezés testületei az egyházközségi, egyházmegyei és egyházkerületi fegyelmi bizottságok, valamint a Zsinati Fegyelmi Bizottság. A fegyelmi bizottságok megválasztása a megfelelő szintű közgyűlések, illetve a Zsinat hatáskörébe tartozik. A fegyelmi bizottságok teljes testületben dolgoznak.

Az egyházi fegyelmezés hatáskörébe tartoznak az egyház tagjai, tisztségviselői, tisztviselői és alkalmazottai.

Az egyházi fegyelmezés kétszintű, minden fegyelmi határozat (ítélet) a közvetlen felettes fegyelmi bizottságnál megfellebbezhető, amely véglegesen dönt. Minden fegyelmi úton jogerős ítélettel elmarasztalt személy (egyháztag, tisztségviselő, tisztviselő, alkalmazott) jogorvoslatért polgári bírósághoz fordulhat. Az egyházi fegyelmezésről és fegyelmezési eljárásról külön szabályrendelet rendelkezik.

A jogszabályok, szabályrendeletek és rendelkezések értelmezése, jogviták eldöntése az egyházi alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. Az alkotmánybíróság tagjait a Zsinat választja az erre vonatkozó szabályrendelet szerint.

12. §. A Romániai Református Egyház a jelen statútummal összhangban, a Zsinat által alkotott jogszabályok és más önkormányzati joggal bíró testületei révén alkotott szabályrendeletekkel, rendelke-

zésekkel önállóan úgy kormányozza magát, hogy hivatásának, Isten szolgálatának teljesítésében elvárja az állami hatóságtól és testületektől a segítséget és a jogvédelmet:

- a) jogszabályai, szabályrendeletei, rendelkezései betartatásában;
- b) a vallásszabadság, a sajtószabadság, valamint az egyház szabad szervezkedése, működése és autonómiája érvényre juttatásában;
- c) az istentisztelet zavartalansága és szabadsága, valamint az istentiszteleten részt vevő egyházi szolgák védelmében;
- d) a múltban tulajdonában lévő intézményeinek, anyagi, szellemi javainak visszaszerzésére történő igyekezetében, valamint az elszenvedett sérelmek jogorvoslását célzó intézkedésében;
- e) ha az egyház valamelyik tagját vallásos meggyőződése miatt üldözik, vagy meggyőződése ellenére más vallásos közösség szertartásain való részvételre kényszerítik.

Amennyiben az állam nem tartaná tiszteletben alkotmányos vagy nemzetközi szerződésekben foglalt kötelezettségeit, az egyház igénybe veheti nemzetközi és ökumenikus szervezetek segítségét, illetve indokolt esetben, ha a hazai törvényes lehetőségeket kimerítette, jogorvoslatért nemzetközi fórumokhoz fordulhat.

13. §. A Romániai Református Egyház országos központi vezető testülete a Zsinat, székhelye Kolozsvár.

14. §. Jelen alapjogszabály megváltoztatása vagy módosítása a Zsinat általános, kétharmados többségének határozatával történik.

15. §. Jelen alapjogszabály hatályba lép 2006. június 1-én.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2001. október 9-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 6. ülésének 4. ülésén.

Kelt, Kolozsváron, 2006. április 3-án.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök